

REFERAT Sundhed & Omsorgsudvalget 2012-2025 d. 15-03-2021

Mødedato Mandag d. 15. marts 2021 kl. 12:30

Mødested Mødelokale 3 – Esbjerg Rådhus/Teams

Mødedeltagere Olfert Krog, Preben Rudiengaard, Britta Bendix Ovesen, Nini Oken, Ulla Koman

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Forretningsorden.....	4
Beretning til Byrådet om magtanvendelse og værgemål i 2020.....	6
Statusrapport 2020 og forlængelse af strategi for kvalitet 2020.....	11
Information, forespørgsler og orientering.....	16
Underskriftsbilag til godkendelse.....	17

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 15-03-2021

Godkendt.

Punkt 2: Forretningsorden

21/2815

Resumé

Sundhed & Omsorgsudvalget ønsker at få udarbejdet en forretningsorden for udvalgets arbejde.

Vedlagt er et udkast til en forretningsorden, som Teknik & Miljø har arbejdet med i forhold til deres to fagudvalg.

Med inspiration i dette udkast drøfter Sundhed & Omsorgsudvalget udarbejdelsen af en forretningsorden.

Sagsfremstilling

I dag har de stående fagudvalg i Esbjerg Kommune ingen forretningsorden.

Sundhed & Omsorgsudvalget ønsker at få udarbejdet en forretningsorden, som sætter rammerne for udvalgets arbejde. En forretningsorden indeholder blandt andet emner som nedenfor angivet:

- Udvalgets møder
- Udsendelse af dagsorden og sagernes fremlæggelse
- Mødeledelse, beslutningsdygtighed og sagernes forelæggelse
- Inhabiliter
- Afstemninger
- Beslutningsprotokol
- Tavshedspligt
- Spørgsmål vedrørende forretningsordenens forståelse

Byrådet har sat et arbejde i gang med udarbejdelsen af en fælles skabelon for forretningsorden til alle fagudvalg. Denne skabelon forventes udarbejdet i løbet af 2021, så den kan træde i kraft til den nye byrådsperiodes start 1. januar 2022.

Kompetencer

Sundhed & Omsorgsudvalget

Indstilling

Direktøren for Fritid, Sundhed & Omsorg indstiller, at

- Sagen drøftes

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 01-02-2021

Udvalget afventer fælles udkast til forretningsorden fra Politik & Personale.

Forvaltningen oplyser:

Forvaltningen har modtaget et foreløbigt udkast til forretningsorden fra Politik & Personale. Med baggrund i udkastet samt bilag 1, er der i bilag 2 udarbejdet en forretningsorden for Sundhed & Omsorgsudvalget.

Ny indstilling:

Direktøren for Fritid, Sundhed & Omsorg indstiller, at

- Forretningsorden for Sundhed & Omsorgsudvalget godkendes.

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 15-03-2021

Sagen udsat.

Bilag

Udkast til forretningsorden for Plan Miljøudvalget og Teknik Byggeudvalget

Forretningsorden for Sundhed & Omsorgsudvalget

Punkt 3: Beretning til Byrådet om magtanvendelse og værgemål i 2020

21/7212

Resumé

Beretning fra Fritid, Sundhed & Omsorg vedr. foranstaltninger om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, jf. servicelovens kapitel 24.

Byrådet har bemyndiget kontorchef, Myndighed og Faglig Udvikling, Fritid, Sundhed & Omsorg til at påse, at foranstaltninger om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten overfor voksne, overholdes i henhold til kapitel 24 i serviceloven.

Magtindberetningerne og værgemålssagerne er modtaget og behandlet i 2020 fra Demensvidenscentret, Hjemmeplejen, Plejehjem og Hjerneskadeteamet i Esbjerg Kommune.

Sagsfremstilling

Ændring af lovgivningen fra og med 2020.

I 2020 blev lovgivningen vedr. magt og tvang ændret og kapitel 24 blev delt i flere kapitler:

- Kapitel 24 handler om alle voksne med betydelig og varig funktionsnedsættelse.
- Kapitel 24a handler kun om voksne med handicap
- Kapitel 24b handler kun om voksne med demens

Det er blevet præciseret i § 124b, at fysisk guidning, som ikke indebærer fastholdelse, ikke er magt, men omsorg, og derfor ikke skal indberettes som magtanvendelse.

§ 124 c "Afværgenhjælp" er tilføjet, så man nu kan fastholde eller føre en person væk fra en situation for at afværge væsentlig ødelæggelse af indbo, som har økonomisk eller affektionsværdi. Tidligere kunne man alene fastholde en person for at afværge personskade.

Alarm og GPS er, jf. § 128b (personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne) og §136e (personer med demens) blevet ændret til "Tryghedsskabende velfærdsteknologi" i forventning om, at der i fremtiden udvikles flere former for teknologier, der kan registrere bevægelser og fald i boligen.

Social og Indenrigsministeriet har nedsat et særligt råd, som godkender de forskellige former for teknologier. Lovgivningen kan dog aldrig give tilladelse til videoovervågning.

Fra 2020 skal der alene ske magtindberetning, hvis borger eller pårørende modsætter sig anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi. Inden 2020 blev alle alarmer ved yderdøre og alle GPS registreret med magtindberetning, uanset om borger modsatte sig eller gav samtykke til foranstaltningen.

Magtanvendelse for årene 2016-2020 jf. Serviceloven

Foranstaltning	2020	2019	2018	2017	2016	Bemærkninger til 2020
(2016-2019) § 125 stk.1 Anvendelse af personlige		2	1	1	5	

pejlesystemer når borger ikke modsætter sig.

(2016-2019) §125 stk. 2
Anvendelse af personlige pejlesystemer når borger modsætter sig

0 0 0 0

(2016-2019) §125 stk. 1

Anvendelse af personlige alarmsystemer når borger ikke modsætter sig.

15 6 3 2

(2020) §128b (handicap) og

§136e (demens)
Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi (GPS og andre alarmsystemer) når borger modsætter sig

1

Tryghedsskabende velfærdsteknologi indberettes ikke når borger/pårørende ikke modsætter sig.

§ 125 Anvendelse af særlige døråbnere ved yderdøre

6 18 16 1 0

Særlige døråbnere er sat op på 9 afdelinger. Der er i 2020 indberettet på yderligere 6 borgere som har brug for foranstaltningen.

(2016-2019) § 126
Fastholdelse af en person eller føre denne til et andet opholdsrum

2 0 1 1

(2020) § §136 d
Fastholdelse ved meget grænseoverskridende eller meget konfliktskabende adfærd

0

(2016-2019) § 126, stk. a
Fastholdelse af en person, hvis det er nødvendigt for at udføre personlig hygiejne.

13 5 3 5

(2020) §136c
Fastholdelse i personlige hygiejnesituationer

15

§ 127 Fastholde en person for at forhindre denne i at forlade boligen

0 0 0 0

eller for at føre denne tilbage til boligen.

§ 124c Afværgehjælp. Ødelæggelse af indbo. 0

§ 128 Anvende stofsele til fastspænding til kørestol, toilet mv. for at forhindre fald 8 6 1 3 2

§ 129 Optagelse af en person som modsætter sig flytning til et bestemt botilbud, for at få den nødvendige hjælp 1 0 0 0 0

(2016-2019) § 129, stk. 2 Optagelse af en person, der mangler evnen til at give samtykke til flytning i et bestemt botilbud, for at få den nødvendige hjælp. Ved samtykke fra værge i personlige forhold. 0 0 1 1

(2020) §136f Optagelse af en person, der mangler evnen til at give samtykke til flytning i et bestemt botilbud, for at få den nødvendige hjælp. Ved samtykke fra værge i personlige forhold. 7

S&O har søgt om værgemål til samtykke til flytning af flere borgere der er tilknyttet Hjerneskadeteamet. Inden 2020 har det ikke været S&O der har søgt værgemål til flytning.

Værgemålsloven §5. Økonomisk/ personlig værge. En person der på grund af sindssygdom, herunder svær demens, eller anden form for alvorligt svækket helbred er ude af stand til at varetage sine anliggender hvis der er behov for dette 12 2 1 1 0

Til og med 2019 har H-Teamet varetaget økonomi for flere borgere, og det har derfor ikke været nødvendigt med værgemål. Fra 2020 har H-teamet ikke varetaget økonomi for borgere der får hjælp af S&O og det har været nødvendigt med værgemål.

Tiltag for at begrænse magtanvendelse i 2020.

I Fritid Sundhed & Omsorgs bestræbelser på at overholde omsorgspligten, såvel som reglerne vedrørende magt og tvang, er det nødvendigt at alle medarbejdere, der har den direkte kontakt til borgerne, har kendskab til lovgivningen vedrørende

magt og tvang og viden om, hvordan man - ved hjælp af socialpædagogiske metoder - kan mindske magtanvendelse til det absolut nødvendige.

En sygeplejefaglig konsulent underviser i lovgivningen vedrørende magt og tvang. Undervisningen er foregået over 28 gange i 2020 og alt plejepersonale, der arbejder med borgere med demens har deltaget.

Demensfaglige koordinatører varetager undervisningen af medarbejderne vedrørende forståelse for de socialpædagogiske principper og tryghedsskabende initiativer. Dette medvirker til at overholde omsorgspligten og forhindre magtanvendelse.

I de enkelte teams er det derfor vigtigt at drøfte og analysere de konkrete situationer i medarbejdergruppen og finde handlemuligheder der gør, at tvangsmæssige foranstaltninger kan forebygges og mindskes til det mest skånsomme for borgeren.

Demensvidenspersoner, som er ansat i Plejehjem & Hjemmepleje, leverer demensfaglige indsatser til borgerne samt vejleder øvrige medarbejdere i konkrete situationer.

Der er udarbejdet handlingsanvisende faglige instrukser i forhold til de nævnte §§ i serviceloven vedrørende magtanvendelser.

Disse tiltag er med til at udbrede kendskabet til lovgivningen om magt og tvang, og dermed også formålet med denne lovgivning - at begrænse magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten til det absolut nødvendige.

Beretningen sendes til orientering i Ældrerådet

Lovgrundlag, planer mv.

Serviceloven § 82 afsnit 5 kapitel 14. Kommunens omsorgsforpligtelse.

Serviceloven afsnit 5 kapitel 24. Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.

Værgemålsloven §5

Kompetencer

Sundhed & Omsorgsudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Fritid, Sundhed & Omsorg indstiller, at

- Beretning for 2020 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten samt værgemålssager for Fritid, Sundhed & Omsorg tages til efterretning og sendes til orientering i Byrådet

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 15-03-2021

Indstillingen godkendt.

Bilag

Beretning for 2020 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten samt værgemål

Punkt 4: Statusrapport 2020 og forlængelse af strategi for kvalitet 2020

21/7624

Resumé

Statusrapporten 2020 er udarbejdet ud fra Strategien for Kvalitet 2020.

Det grundlæggende formål med tilsyn er at sikre, at borgerne får den tiltænkte indsats, når de modtager hjælp fra Fritid, Sundhed & Omsorg. Organisationens tilsyn har altid to perspektiver: ét retroperspektiv, hvor vi ser tilbage og laver tilsyn og ét prospektiv med et fremadrettet blik på at forbedre og udvikle kvaliteten.

Statusrapporten 2020 giver et billede af et år, som har været atypisk på grund af COVID-19 pandemien og de konsekvenser, den har haft for prioriteringen af arbejdsopgaverne. Der er således brugt ressourcer på opgaver, som ikke har været planlagte og andet har deraf måttet vige.

Det betyder, at der er områder af strategien, som ganske enkelt ikke er opfyldt. Og der er opfølgning/tilsyn, såvel internt som fra Styrelsen for Patientsikkerhed, som har været sat i bero, som følge heraf.

Ved de interne handlinger til opfølgning på kvalitet konstateres, at der generelt i Fritid, Sundhed & Omsorg arbejdes konstruktivt og systematisk på, at borgeren får leveret de relevante ydelser med den kvalitet, som kræves af national lovgivning, kommunens politisk godkendte kvalitetsstandarder samt retningslinjer og instrukser. Dette anses som tilfredsstillende. Der iagttages også specifikke udfordringer, som er løftet relevant videre. Det er tilfredsstillende at opleve, at organisationen har en god parathed for læring.

Sagsfremstilling

Strategi for kvalitet 2020 i Fritid, Sundhed & Omsorg er en udvikling af tilsynspolitikken for 2019 og blev godkendt i Sundhed og Omsorgsudvalget på mødet den 20. april 2020. Strategien beskriver en mængde af tiltag, som foregår med henblik på, at borgere får den hjælp, som de er berettiget til ifølge national lovgivning, politisk godkendte kvalitetsstandarder og ledelsesmæssige beslutninger i kommunen.

Statusrapporten for 2020 viser følgende fund i interne tilsyn:

- Plejehjem

Der er afviklet interne tilsyn på alle 17 kommunale plejehjem samt friplejehjemmet Karstensminde. I 2020 blev en tredjedel af tilsynene afviklet i aftenvagten eller overgangen mellem dag- og aftenvagt. Alle tilsyn har været uanmeldte i 2020 jf. lovteksten i Servicelovens § 151.

- Tilsyn i aftenvagt

I 2020 foretog man tilsyn i aftenvagten. Tilsynene viste det samme generelle billede over et personale med godt kendskab til faglige instrukser mv., men der viste sig dog områder, hvor der er plads til udvikling. Det gælder særligt for udnyttelse af træningspotentialet i aftenvagten og aftenvagternes kendskab til begrebet risikosituationslægemidler.

- Beboerperspektiver

I tilsynet er der interviewet mindst én beboer pr. plejehjem, som alle gav udtryk for stor tilfredshed med deres plejehjem og svarer alle uden tøven ”ja” til at de ville anbefale stedet til andre. Flere af de interviewede er indflyttet indenfor det foregående halve år og beskriver, at det tager lidt tid inden følelsen af at høre til opnås. Blandt andet beskrives også utryghed, når andre beboere er urolige. Dog er fornemmelsen af at bestemme i egen bolig og egen døgnrytme fremherskende. Langt de fleste roser maden på plejehjemmet. Der er generelt godt kendskab til, hvem lederen er. Kendskabet til beboerens kontaktperson er mere vekslende. De fleste beklager begrænsninger i aktiviteter og det sociale liv, som er forårsaget af COVID-19 pandemien i år.

- Reaktive tilsyn

Der blev iværksat et reaktivt tilsyn på ét specifikt plejehjem ultimo 2019. Tilsynet fortsatte ind i 2020.

Leverandørens egenkontrol

Udgået i 2020 på grund af prioriteringen med COVID-19 relateret arbejde.

Tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed

Fra COVID-19 pandemiens udbrud i marts 2020 og resten af året blev personalets opgaver i styrelsen i høj grad dedikeret til COVID-19 relaterede opgaver. Derved blev tilsyn overvejende sat i bero, og Fritid, Sundhed & Omsorg modtog kun tre planlagte tilsyn i 2020, fordelt på to sundhedsfaglige tilsyn og ét ældretilsyn.

- De sundhedsfaglige tilsyn

Tilsyn på udvalgte behandlingssteder foregår i både det offentlige og private sundhedsvæsen ud fra en løbende risikovurdering. Det sker blandt andet på baggrund af proaktive risikoanalyser, klagesager, henvendelser fra borgere, pårørende, fagpersoner og offentlige myndigheder samt ved at følge mediernes omtale af sundhedsfaglige problemstillinger.

- Ældretilsyn

Forventningen til gennemførelse af tilsyn var ca. 10 % af alle landets enheder, men igen fik COVID-19 pandemien dikteret en anden dagsorden for styrelsens arbejdsopgaver.

Der har ingen reaktive tilsyn været aflagt i Fritid, Sundhed & Omsorg i 2020.

Der har ingen tilsyn med risikobaserede lægemidler været aflagt i Fritid, Sundhed & Omsorg i 2020.

Kvalitetsopfølgning

Der foregår løbende kvalitetsopfølgning under sagsbehandling i Myndighed & Faglig Udvikling.

I 2020 har der været behov for formel kvalitetsopfølgning indenfor disse områder; tre opfølgninger for samme private leverandør, ét for plejehjem og tre for hjemmeplejen. Sagerne indhold varierer; responstid for nødkald, rengøring af gulv, håndtering af fortykningsmiddel i drikkevarer, tidspunkt for morgenpleje i forhold til borgerens egne vaner, handling hvor borger ikke er hjemme som forventet.

Sidste år var antallet af kvalitetsopfølgninger 14. Et lidt lavere antal i år kan ikke umiddelbart tillægges nogen betydning. I forhold til antallet af kvalitetsopfølgninger, så vurderes de ikke at udgøre et problem. På borgerniveau viser det sig fortsat at have stor værdi at anvende denne metode.

- Træning efter Servicelov § 83a og 86

I løbet af de sidste to år har Fritid, Sundhed & Omsorg været udfordret i forhold til at overholde kvalitetsstandarderne for ventetider for træning i forhold til Serviceloven. Der er arbejdet med udfordringen. En omorganisering af terapeutområdet i 2019 har medført en forbedring i forhold til ventetider ud over de fastlagte kvalitetsstandarder.

2020 har stadig budt på udfordringer i forhold til at overholde krav til opstart af træning. Der arbejdes fortsat på forbedring heraf. Problemet er endnu ikke løst, men udviklingen går i den rigtige retning. Der arbejdes fortsat på ledelsesniveau i Hjemmeplejen på at flytte ressourcer på tværs i kommunen med henblik på at komme i mål med udfordringen.

Generelle klager over service i Fritid, Sundhed & Omsorg

Fritid, Sundhed & Omsorg vil gerne undgå klager, men når borgere og/eller pårørende har oplevet forhold, som de finder kritisable, så modtages kritikken som en værdifuld hjælp til vurdering af, om praksis skal forbedres. I klagesagsbehandling afspejler organisationens værdigrundlag sig på den måde, at borgeren mødes med respekt og tillid i dialogen om klagens indhold.

Det samlede antal klager for 2020 er 37 og fordeler sig således: 18 klager vedrørende Hjemmeplejen, 12 klager vedrørende Plejehjem, seks henvendelser vedrørende COVID-19 og én med et andet indhold. Derudover er der registreret ti formelt indgående henvendelser om øvrige emner.

Det konkluderes, at ud af det samlede antal borgere, som betjenes af Fritid, Sundhed & Omsorg, udgør dette antal en meget lille gruppe. Det er ikke muligt fuldt ud at forebygge klager, og hver henvendelse betragtes som læring.

Til sammenligning var der 33 skriftlige klager i 2019.

Årets afgørelser fra Ankestyrelsen

Der har i 2020 i alt været ti afgørelser, som er behandlet i Ankestyrelsen. Heraf har kommunen fået medhold i seks sager, to er blevet hjemvist, hvorefter den ene imidlertid blev ændret. Desuden er to sager uafsluttede. I 2019 var antallet 16, og i 2018 var tallet 14.

På baggrund af sagsantal og indhold i afgørelserne i 2020 vurderes det, at visitatorernes bevillinger, jf. Serviceloven generelt udføres tilfredsstillende.

Årets afgørelser fra Styrelsen for Patientklager

På Styrelsen for Patientklagers hjemmeside meddeles, at der på nuværende tidspunkt er en ophobning af sager, der desværre betyder forlængede sagsbehandlingstider.

- Sundhedsfaglig behandling - Der er tre uafsluttede klager og en afsluttet klage
- Patientrettigheder - Der er ingen aktuelle klager her.
- Erstatning - Der er i 2020 ikke udbetalt erstatninger. Der er to uafsluttede sager.

Både ”Statusrapporten 2020” og ”Strategi for kvalitet” skal til orientering i Ældrerådet.

Lovgrundlag, planer mv.

Serviceloven § 151a, om det kommunale ansvar for interne tilsyn på plejehjem

Serviceloven § 150 om ældretilsyn ved Styrelsen for Patientsikkerhed

Sundhedsloven § 213, om sundhedsfaglige tilsyn ved Styrelsen for Patientsikkerhed

Kompetencer

Sundhed & Omsorgsudvalget

Indstilling

Direktøren for Fritid, Sundhed & Omsorg indstiller, at

1. Statusrapporten tages til efterretning
2. Strategi for kvalitet 2020 forlænges til at gælde for 2021

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 15-03-2021

1. Statusrapporten taget til efterretning.
2. Godkendt.

Bilag

Strategi for kvalitet 2020

Statusrapport 2020

Punkt 5: Information, forespørgsler og orientering

21/717

•

- Orientering om COVID-19
- Drøftelse om selvvalgt arbejdstid i ældreplejen
- Oversigt over verserende sager – 150321
- Budget 2021 for Sundhed & Omsorg

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 15-03-2021

Orientering givet.

Bilag

Oversigt over verserende sager - 150321

Budget 2021

Punkt 6: Underskriftsbilag til godkendelse